DEUTSCH-TÜRKISCHE
JUGENDBRÜCKE
GENÇLİK KÖPRÜSÜ
TÜRKİYE-ALMANYA

Jahresbericht
Yıllık Rapor

2025

Inhaltsverzeichnis
İçindekiler

Vorwort
Önsöz
2

Jahresrückblick
Geçmiş yıla bakış
4

KI verstehen,
Zukunft gestalten
Yapay zekayı anlamak,
geleceği şekillendirmek
10

Gemeinsam entscheiden,
Vielfalt gestalten
Birlikte karar almak, çeşitliliği birlikte şekillendirmek
12

Gedanken und Träume
sichtbar machen
Düşünceleri ve hayalleri
görünür kılmak
14

Schule
nachhaltig denken
Sürdürülebilir bir okul
düşünmek
16

Aus Schulaustausch
wird Freundschaft
Okul değişiminden
dostluğa
18

Zahlen
Rakamlar
20

Partnerorganisationen 2025
Paydaş kurumlar 2025
22

Impressum
Künye
24

Vorwort

Liebe Leser*innen,

2025 war für die Jugendbrücke ein Jahr der Veränderungen. Wir mussten Abschied nehmen und haben zugleich neue Wege eingeschlagen.

Am 30. Oktober starb Botschafter Dr. Klaus Scharioth. Als Gründungsvorsitzender unseres Beirats prägte er unsere Arbeit von Beginn an. Seine Menschlichkeit, seine tiefe Überzeugung von der gesellschaftlichen Bedeutung des deutsch-türkischen Jugendaustauschs und sein unerschütterliches Engagement für Verständigung und Dialog waren für das Team der Jugendbrücke eine stete Inspiration und ein verlässlicher moralischer Kompass. Mit Integrität, Klarheit und Professionalität führte er den Beirat auch durch schwierige Diskussionen. Dabei ließ er anderen den Vortritt und hörte lieber zu, als sich selbst in den Vordergrund zu stellen. Wir sind zutiefst dankbar, mit Botschafter Scharioth zusammengearbeitet und von ihm gelernt zu haben.

Am letzten Tag des Jahres folgte eine weitere Veränderung: Der neu gegründete Trägerverein übernahm planmäßig die Rolle des Alleingesellschafters von der Stiftung Mercator. Die Neuorganisation der Jugendbrücke sichert langfristig die Zukunft des deutsch-türkischen Schul- und Jugendaustauschs.

Veränderung braucht Verlässlichkeit. Die Jugendbrücke bleibt auch unter schwierigen Rahmenbedingungen eine starke Partnerin. Wir beraten und qualifizieren, fördern Schulen, Vereine und Kommunen, bringen Akteur*innen zusammen, schaffen neue und stärken bestehende Netzwerke.

Und doch sind es am Ende Menschen, die die Jugendbrücke ausmachen. Wir danken dem Vorstand unseres Trägervereins Dr. Georg Birgelen, Carina Gödecke und Esra Himmel dafür, dass sie Verantwortung übernehmen und mit uns ein neues Kapitel aufschlagen. Der Geschäftsführung der Stiftung Mercator –

> Veränderung braucht Verlässlichkeit. Die Jugendbrücke bleibt auch unter schwierigen Rahmenbedingungen eine starke Partnerin.

Dr. Wolfgang Rohe, Dr. Lars Grotewold und Dr. Markus Piduhn – danken wir für die Unterstützung und das Vertrauen bei der Neuorganisation der Jugendbrücke. Und wir danken den 4.571 Teilnehmenden des Jahres 2025 für ihren Mut und ihre Neugier.

Einige dieser Menschen und Partnerorganisationen stellen wir Ihnen in diesem Jahresbericht vor. Sie stehen stellvertretend für viele, die die Arbeit der Jugendbrücke mitgestalten und den deutsch-türkischen Austausch lebendig halten.

Im Namen des gesamten Teams wünsche ich Ihnen viel Freude bei der Lektüre!

Dr. Daniel Grütjen
Geschäftsführer

Önsöz

Sevgili okuyucular,

2025 yılı, Gençlik Köprüsü için değişimlerle dolu bir yıl oldu. Bir yandan vedalar ettik, diğer yandan yeni yollara adım attık.

30 Ekim tarihinde Büyükelçi Dr. Klaus Scharioth'u kaybettik. Danışma Kurulumuzun kurucu başkanı olarak çalışmalarımıza en başından itibaren yön verdi. İnsanlığı, Türkiye-Almanya gençlik değişiminin toplumsal önemine duyduğu derin inanç ve karşılıklı anlayış ile diyaloğa yönelik sarsılmaz bağlılığı, Gençlik Köprüsü ekibi için sürekli bir ilham kaynağı ve güvenilir bir etik pusula oldu. Dürüstlüğü, açıklığı ve profesyonelliğiyle Danışma Kurulu'na zorlu tartışmalarda da rehberlik etti. Her zaman başkalarına öncelik tanıdı, kendisini ön plana çıkarmak yerine dinlemeyi tercih etti. Büyükelçi Scharioth ile birlikte çalışmış ve ondan öğrenmiş olmaktan dolayı derin bir minnettarlık duyuyoruz.

Yılın son gününde bir başka önemli değişim daha yaşandı: Yeni kurulan dernek, planlandığı üzere Stiftung Mercator'dan Gençlik Köprüsü'nün tek hissedarı rolünü devraldı. Gençlik Köprüsü'nün yeniden yapılandırılması, Türkiye-Almanya arasındaki okul ve gençlik değişiminin geleceğini uzun vadede güvence altına alıyor.

Değişim, güvenilirlik gerektirir. Gençlik Köprüsü, zorlu koşullar altında da güçlü bir iş ortağı olmaya devam ediyor. Okullara, derneklere ve belediyelere danışmanlık ve eğitim desteği sunuyor, projeleri destekliyor, farklı aktörleri bir araya getiriyor, yeni ağlar oluşturuyor ve mevcut ağları güçlendiriyoruz.

Ancak Gençlik Köprüsü'nü asıl güçlü kılan, onun arkasındaki insanlardır. Derneğimizin yönetim kurulu üyeleri Dr. Georg Birgelen, Carina Gödecke ve Esra Himmel'e sorumluluk üstlendikleri ve bizimle birlikte yeni bir dönemin kapılarını araladıkları için teşekkür ederiz. Stiftung Mercator'un yönetim ekibinden Dr. Wolfgang Rohe, Dr. Lars Grotewold ve Dr. Markus Piduhn'a, Gençlik Köprüsü'nün yeniden yapılandırılması

> Değişim, güvenilirlik gerektirir. Gençlik Köprüsü, zorlu koşullar altında da güçlü bir iş ortağı olmaya devam ediyor.

sürecindeki destekleri ve bize duydukları güven için ayrıca teşekkür ederiz. Ve 2025 yılında programlarımıza katılan 4.571 katılımcımıza cesaretleri ve merakları için teşekkür ederiz.

Bu yıllık raporda sizlere bu kişilerden ve partner kuruluşlarımızdan bazılarını tanıtıyoruz. Onlar, Gençlik Köprüsü'nün çalışmalarına katkı sağlayan ve Türkiye-Almanya değişimini canlı tutan birçok kişinin temsilcisidir.

Tüm ekip adına keyifli okumalar dilerim!

Dr. Daniel Grütjen
Genel Müdür

Jahresrückblick
Geçmiş yıla bakış

Ocak
Januar

- Das Auswärtige Amt fördert die Jugendbrücke institutionell mit 587.800 Euro, das NRW-Jugendministerium mit 83.273 Euro.
- Die Jugendbrücke nimmt auf Einladung des Bundespräsidenten Frank-Walter Steinmeier am Neujahrsempfang im Schloss Bellevue teil.
- Almanya Federal Dışişleri Bakanlığı, Gençlik Köprüsü'nü kurumsal olarak 587.800 Euro ile, Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti Gençlik Bakanlığı ise 83.273 Euro ile destekliyor.
- Gençlik Köprüsü, Federal Cumhurbaşkanı Frank-Walter Steinmeier'ın daveti üzerine Schloss Bellevue'de düzenlenen yeni yıl resepsiyonuna katılıyor.

Nisan
April

- Beim Method Lab „Navigating Democratic Challenges – Civic Education in German-Turkish Youth Exchange", organisiert von der Jugendbrücke in Kooperation mit dem Arbeitskreis deutscher Bildungsstätten (AdB) und dem TOY Gençlik Derneği, kommen Jugendarbeiter*innen in Blossin zusammen.
- Die Info- und Vernetzungstage finden in Magdeburg und Erfurt statt.
- Gençlik Köprüsü'nün, Alman Eğitim Merkezleri Çalışma Grubu (AdB) ve TOY Gençlik Derneği iş birliğiyle düzenlediği "Navigating Democratic Challenges – Civic Education in German-Turkish Youth Exchange" başlıklı Metot Laboratuvarı kapsamında gençlik çalışanları Blossin'de bir araya geliyor.
- Bilgilendirme ve Ağ Oluşturma Günleri Magdeburg ve Erfurt'ta gerçekleştiriliyor.

Mart
März

- Die Nationale Agentur beim Bundesinstitut für Berufsbildung (NA-BIBB) akkreditiert die Jugendbrücke für den Bereich der beruflichen Aus- und Weiterbildung in der Leitaktion 1 von Erasmus+.
- Die Jugendbrücke führt ein Förderprogramm für berufsbildende Schulen ein.
- Zusammen mit weiteren Fach- und Förderstellen verfasst die Jugendbrücke die „Leipziger Erklärung zur Europäischen und Internationalen Jugendarbeit".
- Federal Mesleki Eğitim Enstitüsü bünyesindeki Ulusal Ajans (NA-BIBB), Gençlik Köprüsü'nü Erasmus+ Ana Eylem 1 kapsamında mesleki eğitim ve öğretim alanında akredite ediyor.
- Gençlik Köprüsü, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına yönelik bir destek programı başlatıyor.
- Gençlik Köprüsü, diğer uzman ve destek kuruluşlarıyla birlikte "Avrupa ve Uluslararası Gençlik Çalışmalarına İlişkin Leipzig Deklarasyonu"nu hazırlıyor.

Haziran
Juni

- In Kooperation mit dem Goethe-Institut Ankara und dem PASCH Mezunlar Derneği veranstaltet die Jugendbrücke in der Nähe von Izmir ein deutsch-türkisches Sommercamp für Jugendliche.
- Gençlik Köprüsü, Goethe-Institut Ankara ve PASCH Mezunlar Derneği iş birliğiyle İzmir yakınlarında Türkiye ve Almanya'dan gençlerle bir yaz kampı düzenliyor.

Temmuz
Juli

- Im Rahmen einer Delegation des türkischen Bildungsministeriums stellt die Jugendbrücke im türkischen Generalkonsulat Düsseldorf ihre Arbeit vor.
- Die Berliner Sportjugend veranstaltet in Kooperation mit dem Istanbuler Sportverein IBBSK und mit Unterstützung der Deutschen Sportjugend und der Jugendbrücke eine Netzwerkveranstaltung, um Kooperationsmöglichkeiten auszuloten.
- Gençlik Köprüsü, Türkiye Milli Eğitim Bakanlığı heyeti kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Düsseldorf Başkonsolosluğu'nda çalışmalarını tanıtıyor.
- Berlin Spor Gençliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü iş birliğiyle ve Alman Spor Gençliği ile Gençlik Köprüsü'nün desteğiyle olası iş birliklerini değerlendirmek amacıyla bir ağ oluşturma etkinliği düzenliyor.

Eylül
September

- IJAB, JUGEND für Europa, die Türkische Nationalagentur und die Jugendbrücke bringen im Rahmen der Netzwerkveranstaltung IMECE Fachkräfte aus beiden Ländern in Bonn zusammen.
- Die Jugendbrücke ist Gastgeberin der Steuerungsgruppe zur Evaluation internationaler Jugendbegegnungen (i-Eval) in Düsseldorf.
- Auf Einladung des Ministeriums für Schule und Bildung NRW präsentiert die Jugendbrücke auf einem Fachtag zum Internationalen Schulaustausch ihre Arbeit.
- IJAB, JUGEND für Europa, Türkiye Ulusal Ajansı ve Gençlik Köprüsü, IMECE ağ oluşturma etkinliği kapsamında her iki ülkeden uzmanları Bonn'da bir araya getiriyor.
- Gençlik Köprüsü, uluslararası gençlik karşılaşmalarının değerlendirilmesine yönelik i-Eval Yönlendirme Grubu'na Düsseldorf'ta ev sahipliği yapıyor.
- Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti Okul ve Eğitim Bakanlığı'nın daveti üzerine Gençlik Köprüsü, Uluslararası Okul Değişimi Uzmanlar Günü'nde çalışmalarını tanıtıyor.

Ekim
Oktober

- Die Jugendbrücke trauert um ihren Beiratsvorsitzenden Botschafter Dr. Klaus Scharioth, der am 30. Oktober 2025 im Alter von 79 Jahren verstarb.
- Die Gesellschafterversammlung der Jugendbrücke findet in Essen statt.
- Die Info- und Vernetzungstage finden in Frankfurt a. M. und Hannover statt.
- Gençlik Köprüsü, Danışma Kurulu Başkanı Büyükelçi Dr. Klaus Scharioth'un 30 Ekim 2025 tarihinde 79 yaşında hayatını kaybetmesinin üzüntüsünü yaşıyor.
- Gençlik Köprüsü'nün Hissedarlar Genel Kurulu Essen'de gerçekleştiriliyor.
- Bilgilendirme ve Ağ Oluşturma Günleri Frankfurt am Main ve Hannover'de düzenleniyor.

Aralık
Dezember

- Die Jugendbrücke erhält das Erasmus+ Qualitätssiegel 2025 für ihre Arbeit im Schulaustausch.
- Trainer*innen aus dem Jugendsport kommen auf Einladung der Berliner Sportjugend und des Istanbuler Sportvereins IBBSK mit Unterstützung der Deutschen Sportjugend und der Jugendbrücke zusammen, um Jugendbegegnungen für 2026 zu planen.
- Der Verein Deutsch-Türkische Jugendbrücke e. V. wird Alleingesellschafter der Jugendbrücke.
- Gençlik Köprüsü, okul değişimi alanındaki çalışmaları nedeniyle 2025 Erasmus+ Kalite Etiketi'ni almaya hak kazanıyor.
- Berlin Spor Gençliği ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü'nün daveti ve Alman Spor Gençliği ile Gençlik Köprüsü'nün desteğiyle gençlik spor alanındaki eğitmenler, 2026 yılı gençlik karşılaşmalarını planlamak üzere bir araya geliyor.
- Gençlik Köprüsü Derneği, Gençlik Köprüsü'nün tek hissedarı oluyor.

Kasım
November

- Die 12. Beiratssitzung der Jugendbrücke findet in Berlin statt.
- Das Jahrestreffen der Initiative „Austausch macht Schule" findet in Berlin statt.
- Zum fünften Mal lädt die AG Digitale Zusammenarbeit der Fach- und Förderstellen der Internationalen Jugendarbeit zu den Digital Transformer Days ein – diesmal nach Hamburg.
- Gençlik Köprüsü'nün 12. Danışma Kurulu Toplantısı Berlin'de gerçekleştiriliyor.
- "Austausch macht Schule" girişiminin yıllık toplantısı Berlin'de gerçekleştiriliyor.
- Uluslararası Gençlik Çalışmalarının uzman ve destek kuruluşlarının Dijital İş Birliği Çalışma Grubu, beşinci kez düzenlenen Digital Transformer Days etkinliği için bu kez Hamburg'da bir araya geliyor.

Digitale Bildung – Gemeinsam lernen, gestalten und verbinden
Teilnehmende: 23
Ort: Istanbul
Zeitraum: November 2025
Projektpartner: Friedrich-List-Berufskolleg & Sakıp Sabancı Anadolu Lisesi
Förderprogramm: Schulischer Austausch

Dijital Eğitim – Birlikte öğrenmek, tasarlamak ve bağlantı kurmak
Katılımcı Sayısı: 23
Yer: İstanbul
Dönem: Kasım 2025
Proje Ortakları: Friedrich-List-Berufskolleg & Sakıp Sabancı Anadolu Lisesi
Destek programı: Okul değişimi

KI verstehen, Zukunft gestalten

Yapay zekayı anlamak, geleceği şekillendirmek

Wie wird Künstliche Intelligenz (KI) unseren Alltag verändern? Dieser Frage gingen Istanbuler und Solinger Schüler*innen gemeinsam nach. Dabei übten sie den kritischen Umgang mit KI und stärkten ihre digitalen, sprachlichen und interkulturellen Kompetenzen.

Yapay zeka (AI) gündelik hayatımızı nasıl değiştirecek? İstanbul ve Solingen'den öğrenciler bu sorunun izini birlikte sürdü. Proje kapsamında gençler, yapay zekaya eleştirel bir bakışla yaklaşmayı öğrenirken dijital, dilsel ve kültürlerarası yetkinliklerini de geliştirdi.

Die Jugendlichen kamen zunächst online zusammen und erstellten digitale Steckbriefe auf den Lernplattformen eTwinning und TaskCard. Zudem erarbeiteten sie eine gemeinsame Definition von KI. Bei einer anschließenden Begegnung in Istanbul verglichen sie, wie sie KI in der Schule und im Privatleben nutzen. Sie erstellten Fragebögen und Quizformate, führten Befragungen durch, werteten diese aus und präsentierten ihre Ergebnisse.

Unter dem Motto „Reise ins Jahr 2040" entwarfen die Schüler*innen danach eigene Zukunftsszenarien für Schule, Freizeit, Medien, Mobilität, Smart Cities und Berufe. In Kleingruppen diskutierten sie Chancen, Risiken und ethische Fragen rund um KI und überlegten, welche Fähigkeiten künftig gefragt sein werden.

Katılımcılar ilk olarak çevrim içi ortamda bir araya geldi ve eTwinning ile TaskCard öğrenme platformlarında dijital profil kartları hazırladı. Ayrıca yapay zekaya ilişkin ortak bir tanım geliştirdiler. İstanbul'da gerçekleştirilen gençlik karşılaşmasında ise yapay zekayı okulda ve günlük yaşamlarında nasıl kullandıklarını karşılaştırdılar. Anketler ve bilgi yarışmaları hazırlayan öğrenciler, veri topladı, elde ettikleri sonuçları değerlendirdi ve bulgularını sundu.

Daha sonra "2040 Yılına Yolculuk" sloganı kapsamında okul, boş zaman, medya, hareketlilik, akıllı şehirler ve mesleklerin geleceğine ilişkin kendi senaryolarını geliştirdiler. Küçük grup çalışmaları sırasında yapay zekanın sunduğu fırsatları, olası riskleri ve etik boyutlarını ele alan gençler, gelecekte hangi becerilerin önem kazanacağı üzerine fikir alışverişinde bulundu.

Kollektif – Jugend gestaltet Zukunft
Teilnehmende: 24
Ort: Nilüfer & Schweinfurt
Zeitraum: März/April und Juni/Juli 2025
Projektpartner: Stadtjugendring Schweinfurt & Stadt Nilüfer
Förderprogramm: Gestalte Deine Stadt!

Kollektif – Gençler geleceği şekillendiriyor
Katılımcı Sayısı: 24
Yer: Nilüfer & Schweinfurt
Dönem: Mart/Nisan ve Haziran/Temmuz 2025
Proje Ortakları: Schweinfurt Kent Gençlik Konseyi & Nilüfer Belediyesi
Destek programı: Şehrini Tasarla!

Gemeinsam entscheiden, Vielfalt gestalten

Birlikte karar almak, çeşitliliği birlikte şekillendirmek

Im Projekt „Kollektif" diskutierten Jugendliche aus Schweinfurt und Nilüfer über Jugendbeteiligung und kommunale Entscheidungsprozesse. Dabei ging es um Demokratie, Vielfalt und die Frage, wie junge Menschen ihre Städte aktiv mitgestalten können.

"Kollektif" projesi kapsamında Schweinfurt ve Nilüfer'den gençler, gençlik katılımı ve yerel düzeydeki karar alma süreçleri üzerine görüş alışverişinde bulundu. Proje kapsamında demokrasi, çeşitlilik ve gençlerin yaşadıkları kentleri nasıl aktif biçimde şekillendirebilecekleri ele alındı.

In Workshops, Planspielen und Exkursionen setzten sich die Teilnehmenden mit Partizipation, Identität, Inklusion und interkulturellem Dialog auseinander. Auch Klimaschutz und gesellschaftliches Engagement nahmen eine wichtige Rolle ein. Sie lernten unterschiedliche Modelle der Jugendbeteiligung kennen und entwarfen eigene Ideen für ihre Heimatstädte.

Unter dem Leitgedanken „Einheit in Vielfalt" setzte das Projekt auf Begegnung und Perspektivwechsel. Die Teilnehmenden sammelten praktische Erfahrungen und schärften ihr Bewusstsein für gesellschaftliche Verantwortung. Die beiden Begegnungen ermöglichten einen intensiven Austausch und legten den Grundstein für eine weitere Zusammenarbeit der beiden Städte.

Atölye çalışmaları, canlandırma oyunları ve saha ziyaretleri aracılığıyla katılımcılar; katılım, kimlik, kapsayıcılık ve kültürlerarası diyalog konularıyla yakından ilgilendi. İklim koruma ve toplumsal sorumluluk da projenin önemli başlıkları arasında yer aldı. Katılımcılar, gençlik katılımına yönelik farklı uygulamaları tanırken aynı zamanda kendi şehirleri için yeni fikirler geliştirdi.

"Çeşitlilik içinde birlik" anlayışı temelinde yürütülen proje, karşılaşma ve farklı bakış açıları kazanmayı merkeze aldı. Katılımcılar uygulamalı deneyimler edinirken toplumsal sorumluluk konusundaki farkındalıklarını da güçlendirdi. Gerçekleştirilen iki gençlik karşılaşması, yoğun bir bilgi ve deneyim paylaşımına olanak sağlarken iki şehir arasındaki gelecekteki iş birliği için de güçlü bir temel oluşturdu.

How to Girl Up
Teilnehmende: 25
Ort: Adana
Zeitraum: Oktober 2025
Projektpartner: Stadtteil-Schule Dortmund e.V. & Kırkayak Kültür
In Kooperation mit: LAG Kunst und Medien & Afacan Gençlik Evi
Förderprogramm: KJP Matching Fund

How to Girl Up
Katılımcı Sayısı: 25
Yer: Adana
Dönem: Ekim 2025
Proje Ortakları: Stadtteil-Schule Dortmund e.V. & Kırkayak Kültür
İş birliği ortağı: LAG Kunst und Medien & Afacan Gençlik Evi
Destek programı: KJP Eşleştirme Fonu

Gedanken und Träume sichtbar machen

Düşünceleri ve hayalleri görünür kılmak

Wie können junge Frauen ihre Perspektiven sichtbar machen und sich über Grenzen hinweg miteinander verbinden? „How to Girl Up“ brachte Teilnehmerinnen aus Dortmund und Gaziantep zusammen. In einem geschützten Raum entwarfen sie eigene Zukunftsbilder und lernten, äußeren Erwartungen selbstbewusst zu begegnen.

Zunächst lernten sie sich digital kennen, wählten Themen aus und bereiteten die gemeinsame Projektarbeit vor. Im Oktober 2025 folgte die Begegnung in Adana. Dort arbeiteten sie an einem Filmprojekt und erhielten Einblick in die Lebenswelt der jeweils anderen Gruppe. Gemeinsam mit Filmemacherinnen schufen sie eine dokumentarische Filmcollage, die ihre Geschichten, Gedanken und Träume sichtbar machte. Den Abschluss bildete eine digitale Uraufführung mit Live-Schaltung zwischen Dortmund und Gaziantep. So verband das Projekt kulturellen Austausch, Empowerment und kreative Medienarbeit.

Genç kadınlar kendi bakış açılarını nasıl görünür kılabilir ve sınırların ötesinde birbirleriyle nasıl bağlantı kurabilir? “How to Girl Up” projesi, Dortmund ve Gaziantep’ten katılımcıları bir araya getirdi. Güvenli bir ortamda genç kadınlar kendi gelecek tasavvurlarını geliştirdi ve dışarıdan gelen beklentiler karşısında kendilerini özgüvenle ifade etmeyi öğrendi.

Katılımcılar ilk olarak dijital ortamda tanıştı, proje konularını belirledi ve ortak çalışmalarına hazırlık yaptı. Ekim 2025’te Adana’da gerçekleştirilen gençlik karşılaşmasında bir film projesi üzerinde çalışırken birbirlerinin yaşam deneyimlerini ve günlük hayatlarını yakından tanıma fırsatı buldu. Kadın sinemacılarla birlikte, kendi hikayelerini, düşüncelerini ve hayallerini görünür kılan belgesel niteliğinde bir film kolajı hazırladılar. Proje, Dortmund ile Gaziantep arasında canlı bağlantıyla gerçekleştirilen dijital gala gösterimiyle tamamlandı. Böylece proje; kültürlerarası değişimi, güçlenmeyi ve yaratıcı medya çalışmalarını bir araya getirdi.

Grüne Bildung, grüne Zukunft
Teilnehmende: 36
Ort: Sakarya und Dresden
Zeitraum: September - November 2025
Projektpartner: 30. Oberschule Dresden &
Tes-İş Adapazarı Anadolu Lisesi
Förderprogramm: Beruflicher Austausch

Yeşil Eğitim, Yeşil Gelecek
Katılımcı Sayısı: 36
Yer: Sakarya und Dresden
Dönem: Eylül - Kasım 2025
Proje Ortakları: 30. Oberschule Dresden &
Tes-İş Adapazarı Anadolu Lisesi
Destek programı: Mesleki Değişim

Schule nachhaltig denken

Sürdürülebilir bir okul düşünmek

Umwelt- und Klimaschutz standen im Mittelpunkt des Austauschs zwischen Schüler*innen aus Sakarya und Dresden. Dabei verband ihr Projekt interkulturellen Austausch mit praktischen Erfahrungen und der Reflexion des eigenen Handelns.

In Sakarya, östlich von Istanbul, beschäftigten sich die Jugendlichen zunächst mit ihrem persönlichen CO_2-Fußabdruck und überlegten, wie sie ihn verringern können. Diskussionen und kreative Aktionen machten die Projektthemen greifbar. Auch Mobilität spielte eine wichtige Rolle. Bei einem Fahrradparcours und gemeinsamen Workshops verglichen die Teilnehmenden die Verkehrssysteme ihrer Länder und entwickelten Ideen für klimafreundliches Reisen.

Beim Gegenbesuch in Deutschland wurde das Thema vertieft. Die Schüler*innen erhielten die Gelegenheit, ein eigenes E-Auto zu bauen. Zudem befassten sie sich mit Recycling, diskutierten Pfand- und Mülltrennungssysteme sowie die Entsorgung von Abwasser und erarbeiteten konkrete Ideen für eine nachhaltigere Schule.

Sakarya ve Dresden'den öğrenciler, çevre ve iklim koruma temaları etrafında bir araya geldi. Proje, kültürlerarası değişimi uygulamalı deneyimler ve bireysel davranışlara yönelik farkındalık çalışmalarıyla birleştirdi.

İstanbul'un doğusunda yer alan Sakarya'da gençler ilk olarak kendi karbon ayak izlerini ele aldı ve bunu nasıl azaltabilecekleri üzerine fikir geliştirdi. Tartışmalar ve yaratıcı etkinlikler proje konularını somut hale getirdi. Hareketlilik konusu da önemli bir yer tuttu. Bisiklet parkuru ve ortak atölye çalışmaları kapsamında katılımcılar kendi ülkelerindeki ulaşım sistemlerini karşılaştırdı ve iklim dostu ulaşım için öneriler geliştirdi.

Almanya'daki ikinci karşılaşmada proje konusu daha da derinleştirildi. Öğrenciler kendi elektrikli araç modellerini tasarlayıp inşa etme fırsatı buldu. Ayrıca geri dönüşüm, depozito ve atık ayrıştırma sistemleri ile atık su yönetimi üzerine çalıştı; daha sürdürülebilir bir okul ortamı için somut fikirler geliştirdi.

Aus Schulaustausch wird Freundschaft

Alles begann bei einer schulischen Begegnung in Izmir. Elias, damals Schüler der 10. Klasse der Clemens-Brentano-Schule, lernt seinen Austauschschüler Ismail kennen. Es folgen ein Aufenthalt in Lollar und gegenseitige private Besuche.

Auch die Eltern der beiden haben sich zwischenzeitlich kennengelernt. Elias und Ismail sind längst zu einem Teil der jeweils anderen Familie geworden. Für Elias gibt es inzwischen eine „türkische Mama“ und für Ismail eine „deutsche Mama“.

Dabei soll es nicht bleiben. Die beiden schmieden bereits Pläne für die Zukunft. Ismail möchte in Deutschland studieren. Gemeinsam beschäftigt die beiden zudem eine Geschäftsidee im Bereich 3D-Druck.

Die Freundschaft zwischen Elias und Ismail zeigt die nachhaltige Wirkung, die deutsch-türkischer Jugendaustausch entfalten kann. Aus einem Schulaustausch entstanden über Ländergrenzen hinweg eine jahrelange Freundschaft und eine enge Verbindung zwischen zwei Familien. Junge Menschen können im Austausch neue Perspektiven auf Bildung und Beruf entwickeln - und sogar erste Ideen für ein gemeinsames Business.

Die Clemens Brentano Schule (Lollar) und ihre Partnerschule Özel Kosbi Zülfü-Mevlüt Çelik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Izmir) wurden in den Schuljahren 2024/2025 und 2025/2026 von der Jugendbrücke mit Mitteln der Europäischen Union durch Erasmus+ finanziert. Die schulische Förderung der Jugendbrücke hat 2025 das Erasmus+ Qualitätssiegel erhalten. Diese Auszeichnung macht uns offiziell zu einem Beispiel guter Praxis im internationalen Schulaustausch.

Okul değişiminden dostluğa

Her şey İzmir’de gerçekleştirilen bir okul karşılaşmasıyla başladı. Elias, o dönemde Clemens-Brentano-Schule’nin 10. sınıf öğrencisiyken değişim öğrencisi İsmail ile tanıştı. Bu tanışmayı Lollar’daki ziyaret ve karşılıklı olarak gerçekleştirilen özel ziyaretler izledi.

Zamanla iki gencin aileleri de birbirini tanıdı. Bugün Elias ve İsmail, birbirlerinin ailelerinin bir parçası haline gelmiş durumda. Artık Elias’ın bir “Türk annesi”, İsmail’in ise bir “Alman annesi” var.

Bu hikaye bununla da sınırlı kalmadı. İki genç şimdiden gelecek planları yapıyor. İsmail, Almanya’da üniversite eğitimi almayı hedefliyor. Bunun yanı sıra her ikisi de 3D baskı alanındaki ortak bir iş fikri üzerinde çalışıyor.

Elias ve İsmail arasındaki dostluk, Türkiye-Almanya gençlik değişiminin yaratabileceği kalıcı etkiyi gözler önüne seriyor. Bir okul değişimi sayesinde, ülkeler arasındaki sınırları aşan uzun yıllara dayanan bir dostluk ve iki aile arasında güçlü bir bağ oluştu. Değişim programları, gençlere eğitim ve meslek hayatlarına ilişkin yeni bakış açıları kazandırırken, ortak iş fikirlerinin ortaya çıkmasına da zemin hazırlayabiliyor.

Clemens Brentano Schule (Lollar) ile kardeş okulu Özel Kosbi Zülfü-Mevlüt Çelik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (İzmir), 2024/2025 ve 2025/2026 eğitim-öğretim dönemlerinde Gençlik Köprüsü tarafından Avrupa Birliği’nin Erasmus+ programı kapsamında desteklendi. Gençlik Köprüsü’nün okul değişimi alanındaki çalışmaları, 2025 yılında Erasmus+ Kalite Etiketi ile ödüllendirildi. Bu ödül, bizi uluslararası okul değişimi alanında resmi olarak iyi uygulama örneği haline getiriyor.

Zahlen
Rakamlar

Finanzierung
Finansman

2.635.765,33 €

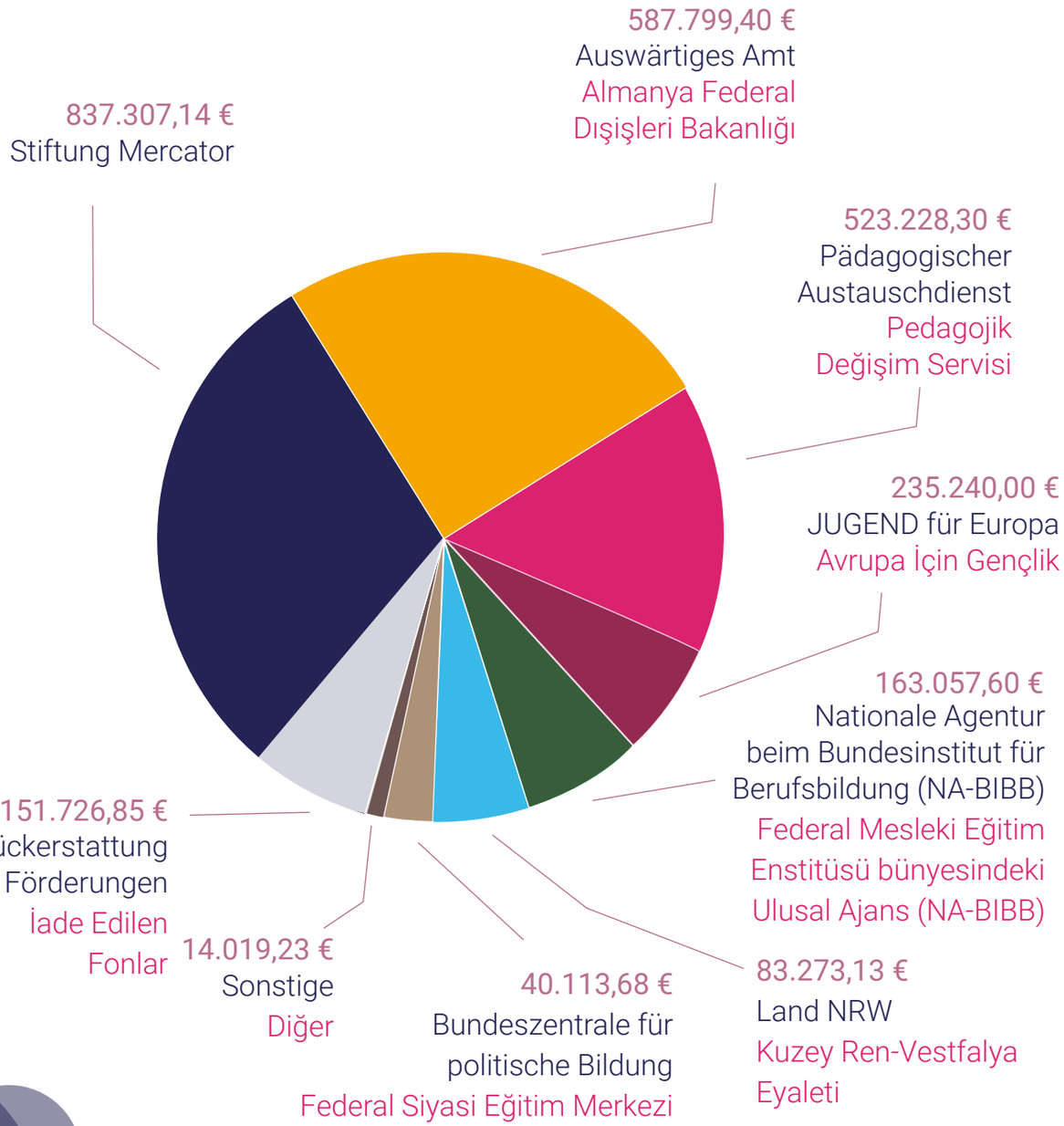

Team
Ekip

14

10,4 FTE
Tam zamanlı çalışan

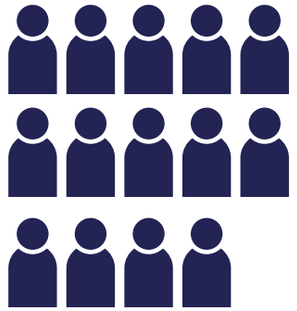

Teilnehmende
Katılımcılar

4.571

2.415 aus Deutschland
2.415'i Almanya'dan

2.119 aus der Türkei
2.119'u Türkiye'den

37 aus Drittländern
37'si üçüncü ülkelerden

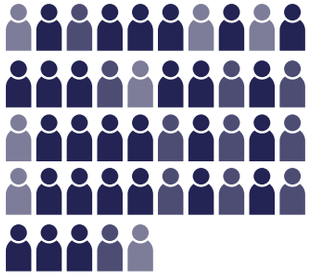

Begegnungen
Karşılaşmalar

168

Schulisch / Okul değişimi : **104**

Außerschulisch / Okul dışı çalışmalar : **56**

Beruflich / Mesleki değişim : **8**

Partnerorganisationen 2025
Paydaş kurumlar 2025

Impressum / Künye

Herausgeber / Yayıncı
Deutsch-Türkische Jugendbrücke gGmbH
Talstraße 38
40217 Düsseldorf
+49 (0)211 972676 60
info@jugendbruecke.de
www.jugendbruecke.de

Verantwortlich / Yayın sorumlusu
Dr. Daniel Grütjen

Redaktion / Redaksiyon
Melanie Liedtke

Gestaltung / Tasarım
Gökhan Eryaman

Bildnachweis / Fotoğraflar
S. 10–11 Friedrich-List-Berufskolleg Solingen, S. 12–13 Stadtjugendring Schweinfurt, S. 14–15 Stadtteil-Schule Dortmund e.V., S. 16–17 30. Oberschule Dresden, S. 18–19 Annette Weihrauch

Die Deutsch-Türkische Jugendbrücke ist die zentrale Fach- und Förderstelle des deutsch-türkischen Schul- und Jugendaustauschs. Unsere Ziele sind die Begegnung, Befähigung und gesellschaftliche Beteiligung junger Menschen aus der Türkei und Deutschland. Die Jugendbrücke fördert Projekte Dritter – beispielsweise von Schulen, Vereinen und Kommunen – und führt eigene Modellprojekte durch, mit denen sie neue Wege des Jugendaustauschs erkundet. Sie vernetzt, berät und qualifiziert junge Menschen sowie Lehr- und Fachkräfte und setzt sich für eine erhöhte Sichtbarkeit des deutsch-türkischen Schul- und Jugendaustauschs unter Entscheider*innen ein.

Gençlik Köprüsü Türkiye-Almanya, Türkiye ile Almanya arasındaki okul ve gençlik değişimleri için temel danışmanlık ve finansman kuruluşudur. Hedefimiz Türkiye ve Almanya'dan gençleri bir araya getirmek, onların becerilerini artırmak ve topluma katılmalarını sağlamaktır. Gençlik Köprüsü, okullar, dernekler ve yerel yönetimler gibi üçüncü tarafların projelerini desteklemekte ve gençlik değişiminin yeni yollarını keşfetmek için kendi pilot projelerini yürütmektedir. Gençlerin yanı sıra öğretmenler ve uzmanlar arasında ağ kurmakta, onlara danışmanlık yapmakta ve nitelik kazandırmaktadır. Karar alıcılar arasında Türkiye-Almanya okul ve gençlik değişimlerinin görünürlüğünü artırmak için çaba sarf etmektedir.

Gefördert von

Auswärtiges Amt
STIFTUNG MERCATOR
Ministerium für Kinder, Jugend, Familie, Gleichstellung, Flucht und Integration des Landes Nordrhein-Westfalen
Kofinanziert von der Europäischen Union

tarafından desteklenmiştir.

facebook.com/jugendbruecke

instagram.com/jugendbruecke

www.jugendbruecke.de

Deutsch-Türkische
Jugendbrücke gGmbH
Talstraße 38
40217 Düsseldorf

M. info@jugendbruecke.de
T. +49 211 972676 60